

TIVADARI HÍRMONDÓ

Tivadar Község Önkormányzatának lapja

DÉR ISTVÁN: Jövőbeli nemzedék

Íme, azok lettünk hát, kiket e világ,
e földdarabka alkotott magának:
millió színében illatozó virág,
aprócska ág, vagy csak rügye a fának,
hogy a Tisza-meder mélyéből kelt szellő
dajkáljon, védjen, lágyan cirógasson,
vagy parányi búzaszem, örökké termő,
hogy mindenkinek kenyeret adhasson.
Ezek vagyunk csupán, mi beregi sarjak:
Csak szívek, csak vágyak, csupán
emberek,
Kiknek pusztá léte e fölből fakadhat,
alkot és elnyel a homokrengeteg.
Lám a múlt ezer év mennyit csiszolt raj-
tunk,

míg a semmiből önmagunkká váltunk,
az egészből csak egy darabkát akartunk,
lelkünkben olykor szinte kiabáltunk.

És formált a Tisza, formált a homok,
Formált a szél is, hol cserzett, hol tépett,
arcunkba, bőrünkbe barázdákat nyomott,
s megültek benne mélyen az emlékek.
Hunok, avarok, a hét vezér lábnyma,
pusztító törökvész, tatáraradat,
vályogviskók mélyén őseink otthona,
békében békével üzentünk hadat.
Bárha a pusztulás oly messzire került,
Kezünkben kapával békéért sírva

talpra állunk mégis mindenkor sikerült,
hétköznapiak verejtékkel írva.
Így lettünk azokká Tisza tenyerében,
Akké megformált minket a Bereg,
Akik önmagunkat alkotjuk egészen:
magunkat, másokat féltő emberek.

Így kerek e világ, így teljes a létünk,
e földdel létezve összeink szaván,
múltból a jövőbe repít az emlékünknél,
legenda születik szavaink nyomán.
Elmúlt és jövendő ezer év, ha éled,
Mi is múlttá érünk jövőt keresve,
és e táj még alkot annyi nemzedéket,
kik felnéznek ránk, csöppnyi emberekre.

Idősbarát lakásprogram

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület a Szociális és Munkaügyi Minisztérium támogatásával 2009. január 23-án hirdetett pályázatot azzal a céllal, hogy az idősök otthonlakását megkönnyítse, azaz lakhatási körülményeket átalakítással vagy akadálymentesítéssel segítse. A pályázat keretében a lakóépületben olyan műszaki megoldás kialakítására nyílt lehetőség, amely lehetővé tette a biztonságos közlekedést, a személyi higiénia önállóan, vagy kis segítséggel történő megteremtését. Ezért elsősorban fürdőszoba átalakításra (kád helyett zuhanyzó), valamint akadálymentes lakóingatlan kialakítására lehetett pályázni. Az átalakítás nem járhatott komfort- vagy értéknövekedéssel.

A program keretében olyan 65 éven felüliek pályázhattak, akik rászorulóként a szociális alapszolgáltatások valamelyikében részesültek.

A meghirdetett határidőig 2744 db pályázat érkezett, amelyek közül az egyesület, országosan 704 pályázatot javasolt támogatásra. A Szociális és Munkaügyi Minisztérium a javaslatot

jóváhagyta. Az elnyerhető támogatás felső határa pályázatonként 400 ezer forint volt, a rendelkezésre álló keretösszeg összesen 249 millió 632 ezer forint volt. A támogatást a munka befejezése után, közvetlenül a kivitelezők részére folyósították.

A felújítási munkálatoknak május 31-ig kellett elkészülnie. Az elbírálás elsődleges szempontja az volt, hogy a tervezett műszaki átalakítás milyen mértékben javította a pályázó életminőségét.

A támogatás lehetővé tette a rászoruló emberek lakásában a biztonságos és önálló használathoz szükséges műszaki átalakítások, akadálymentesítési feladatok elvégzését. Ezáltal a támogatottak saját, megszokott otthonukban marad-

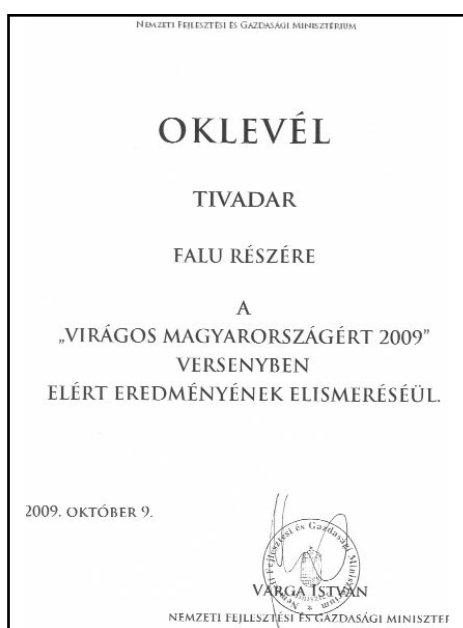

Özv. Dávid Jánosné aki sajnálatosan csak néhány hónapig élvezhette az átalakítás előnyeit

hadtak, ugyanakkor életminőségük javult, hiszen biztonságosabb, koruknak és egészségi állapotuknak megfelelő környezetben élhetnek.

Tivadarból hat pályázatot értékelt a bíráló bizottság, melynek során három részesült támogatásban. A támogatottak lakásában az átalakítások határidő előtt, május közepére elkészültek.

VIRÁGOS MAGYARORSZÁGÉRT KÖRNYEZETSZÉPÍTŐ VERSENY 2009

Október 9-én délelőtt, Sopron Megyei Jogú Városban osztották ki a Virágos Magyarországért környezetszépítő verseny 2009. évi díjait. A díjkiosztó

ünnepségre mintegy háromszáznegyven önkormányzat képviselője kapott meghívást. A Virágos Magyarországért környezetszépítő versenyt öt minisztérium, az Országgyűlés két bizottsága, Budapest Főváros Önkormányzata, a Magyar Turizmus Zrt., több civil szervezet, közöttük a verseny szervezésében is tevékenyen részt vevő Virágzó Magyar Kertkultúráért Alapítvány írja ki. Az Önkormányzati Minisztérium és a Magyar Turizmus Zrt. közös fődíját város kategóriában Sopronnak, falu kategóriában Lipótnak ítélték oda, ami egyben feljogosítja a két települést, hogy képviselje Magyarországot a 2010. évi Európai Virágos Városok és Falvak Versenyében (Entente Florale Europe).

A támogató minisztériumok közül, a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium Hévizet, falu kategóriában Tivadar községet oklevéllel

jutalmazta. A 2009. évi versenybe 334 település jelentkezett, legtöbben Baramya megyéből (40), második helyre Borsod megye (39) harmadik helyre Pest megye került (30). Budapestről tíz kerület nevezett be az idei versenybe, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből (14), a legtöbb a verseny kezdete óta képviselteti magát. A soproni díjkiosztó ünnepségen összesen több mint száz települést jutalmaztak a kiírók vagy szponzorok felajánlásaiból.

A Virágos Magyarországért versenyt 1994-ben hirdették meg először. Az első évben 69 település jelentkezett, azóta a verseny igazi mozgalommá vált. Nincs Magyarországon még egy olyan verseny, amely évente kétféle embert képes mozgósítani a kulturált, virágokkal díszített, élhetőbb környezet megteremtéséért, a természeti és épített örökség megóvásáért, az új generációk környezettudatos neveléséért.

A gyalogosok biztonságáért

2009 májusában befejeződött és átadásra került Tivadar belterületi járda-felújítása. A beruházás összesen 18.657.703 forintba került, amely összegből az Észak Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács helyi önkormányzatok fejlesztési feladatainak támogatására kiírt pályázata során 14.926.161 Ft-ot nyert településünk. A különbözetet, 3.731.542 forintot önkormányzatunk költségvetéséből biztosította. A beruházás kivitelezését a fehérgyar-

mati székhelyű Tiszavíz Kft. végezte el. A munkálatok 2008. év szeptemberében kezdődtek el, melynek során településünk belterületén a teljes járdaszakasz (1.850 m) megújult. Olyan járdaszakaszok is felújításra kerültek melyek az idők során környezetük feltöltődése miatt elsüllyedtek. Így a Szabadság utcában közlekedő gyalogosok is biztonságban érezhetik magukat.

A vegyesbolt valamint a Katica Kemping és környezete is biztonságosabban

megközelíthető, különösen a nyári turisztaszakaszban volt nagy a balesetveszély ezen a területen.

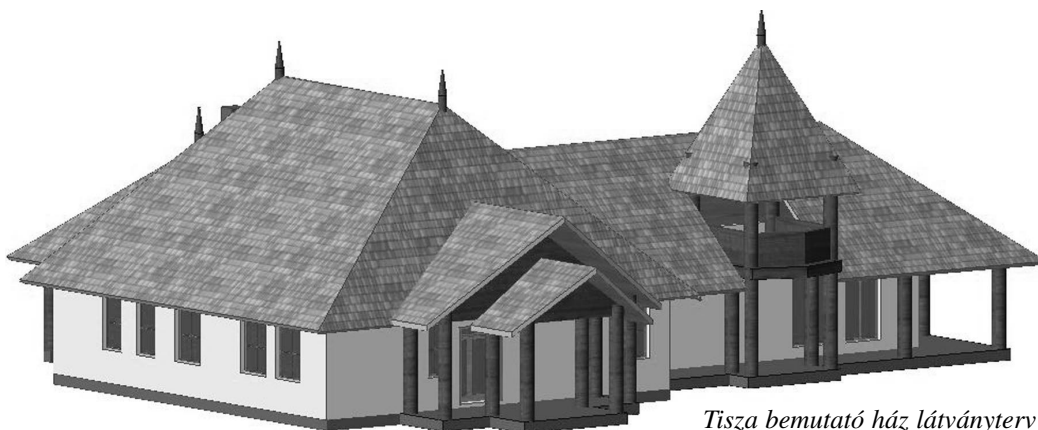
Szatmár-Beregben gondolkodva

- Tisza bemutató ház és tanösvény

2008-ban Tivadar község 9 településsel és a Sz-Sz-B Természetvédelmi Alapítvánnyal konzorciumot alkotva, mint gesztor település pályázatot nyújtott be a Regionális Operatív Program keretein belül.

A pályázat első körben kiemelkedően magas pontszámot kapott és pozitív elbírálásban részesült. A pályázatban szerepel Kisarban a Szatmár-Beregi Natúrpark látogatóközpontjának építése, egy ökoház működésének bemutatása, a tivadari Tisza bemutató ház, és 7 tanösvény kialakítása. A Tivadarra tervezett fejlesztés a jelenleg művelődési házként működő épületet érinti, melyben a felújítást és bővítést követően a Tisza múzeum épülete készül el, valamint egy tanösvény kialakítására kerül sor a Tisza töltés mintegy 3 km-es szakaszán.

A művelődési ház jelenleg 122 m², mely az átalakítás során 213 m²-esre bővül. Bővítés és a teljes felújítás után helyet kap benne 2 kiállító tér, melyekben a

Tisza bemutató ház látványterv

Tisza élővilága kerül majd bemutatásra, valamint helyet kapnak a kiszolgáló helyiségek (recepció, iroda, közlekedő, vizes blokkok). Az épület külső megjelenésében is igazodik a térséghez.

A befejezés tervezett időpontja 2011 év júniusa, melyet követően egy impozáns épülettel, színvonalas bemutatótérrel gazdagodik a község. A Tisza bemutatóház környezete és az udvar átépítésére egy későbbi pályázatban kerül sor.

A Tiszavirág tanösvény szintén e program keretein belül kerül kialakításra,

mely a település mellett halad majd a töltésen. A mentett oldalon táblák kerülnek kihelyezésre, melyek képekkel és szöveges résszel mutatják majd be a folyó élővilágát. A bővebb információ a tanösvény vezető füzetben lesz olvasható.

A fejlesztések 53.093.103.- Ft-ba kerülnek összesen, 10%-a az önkormányzat költségvetését terheli, melynek célja, hogy a turizmus még inkább fellendüljön a településen.

Bursa Hungarica

Önkormányzatunk 2003 óta minden év októberében dönt arról, hogy csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez.

A pályázatra a Tivadaron állandó lakóhellyel rendelkező fiatalok jelentkezhetnek. Az elnyert támogatás összege -

testületünk döntése értelmében - "A" típusú pályázat esetében tíz hónapon keresztül 5.000.- Ft./hó, "B" típusú pályázat esetében hat hónapon keresztül 5.000.- Ft./hó.

A pályázaton elnyert összeget a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkor-

mányzat, illetve az Oktatási és Kulturális Minisztérium kiegészítheti 5.000 - 5.000 Ft-tal.

Ebben az évben településünkről egy hallgató részesült " A " típusú és egy hallgató " B " típusú támogatásban.

Múltidéző...

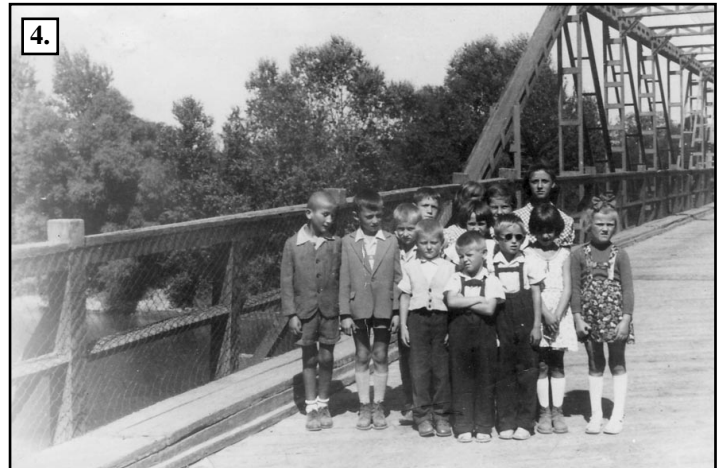
1.kép A falubeliek Budapesten 1970. Kiss József, Szabó Lajos, Csapó Miklós és felesége

2.kép A néptáncosok 1960. Szarka Károly, Dávid Eta, Szabó Erzsike, Csapó Klári, Gacsályi Marika, Jónás Emma és Gacsályi Etuka.

3.kép A Tisza töltésén 1949. Csapó Irén, Traub Manya, Szemcsák Ida, Koncz Miklós, Kozma Katalin, Vincze Magdolna, Granilla Katalin, Kozma Julianna és a gyerekek, Dávid Józsi, Koncz Vali, Koncz Marika.

4.kép A régi Tisza hídon 1959

Gacsályi Karcsi, Szoboszlai Béci, Paládi Béci, Fodor Mityu, Paládi Gabi, Csapó Dani, Gacsályi Izuka, Csapó Béci, Szoboszlai Erika, Vincze Piroska, Paládi Manyi, Nyiri Gizike.

5. kép Kovács Györgyné, Róza néni 1988 a legidősebb tivadari lakos élt 99 évet.

Anyakönyv 2009

Születés: Máté Káleb, 2009. 03. 28.

Elhalálozás: özv. Gönczi Sándorné, 2009. 03. 09.

özv. Dávid Jánosné, 2009. 10. 12.

Fábián Emília, 2009. 11. 18.

Tivadar hősi halottja

Szerző: Pajor András

Ismeretlen, szakállas, meggyötört, régi katonaruhában bandukoló férfi közeledett Tivadar felé 1947 Szilveszter napjának reggelén. Hajdan ezeken az utakon találni lehetett kóbor szilvafát is bőven, ahonnan egy kiéhezett vándor tehetett valamit a túlélésért, de most tél volt, bár akár tavasz is lehetett volna, olyan meleg tört ezekre a napokra. Ő maga orosz hadifogságból szabadult, de a fogva tartók utoljára előző nap reggel adtak enni valamit addigi kényszer-munkásaiknak, már előre az otthoni fogadtatásra takarékoskodtak, majd ott jól tartják ezeket a szerencsétleneket, ha hazaérkeznek, nem hagyják éhen halni őket. Az utolsó állomás is egy őrszoba volt a határon, Beregsurány közelében, ott eresztették át őket, aztán mehetett, ki amerre látott, a pestieket és azon túliakat vitték ugyan tovább a háborút megjárt katonai teherautókon Debrecen felé, de ő tudta, onnan még nehezebben vergődne haza.

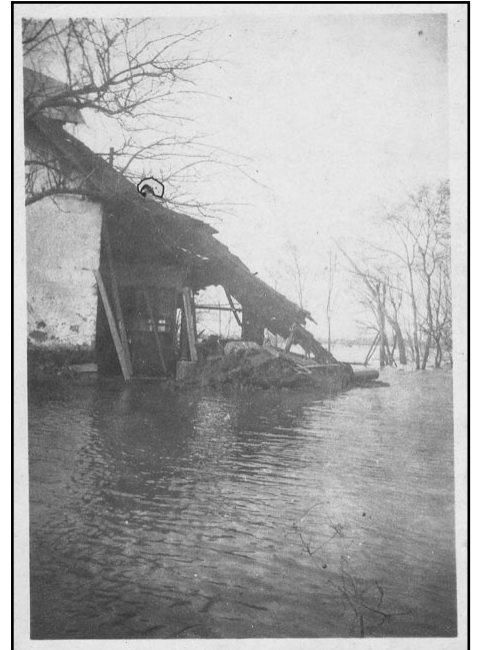
Így hát Surányba érve először is megtorpant, hogy olyan természetességgel halotta a magyar szót az ottani kertekben, utcákon, mintha minden neki üzent volna, hogy itthon van. Szilveszterre készültek az emberek, alig lehetett már errefelé romos parasztházat látni, s bár a megszállás sebeit őrizte még a falu, ebből most nem érződött semmi egy szabadon engedett hadifogolynak, aki mindenben, még az enyhe levegőben is otthonosságot ízelet. Amikor azonban őt meglátták, igyekezett mindenki kitérni a közelébről, az asszonyok, gyerekek a kertekbe, házakba húzódtak, a férfiak megbámulták jól, de még a tekintetük is tartózkodást sugallt, amint észrevették, hogy nem falubeli a szerencsétlen.

Egy öregember kenyeret vitt az úton, valami ruhába volt ugyan göngyölve, de alig húlt még ki, a kemenceillat, néhány méterről is érződött, vagy csak a képzeletet csigázta fel ennyire a fehér ruha alól kikandikáló kenyérsarok. A katona megállt, és úgy bámulta azt az óarany kenyérvéget, hogy szinte beleszédült. Az öreg is megállt, nem lehetett nem érteni

az idegen viselkedéséből, és meglátni benne az erre már ismeretlen éhséget. Ha cigány lenne, megszólítaná, könyörögne, s hivatkozna égre-földre, de ilyen éhes akkor sem lenne, mert az már az égség settenkedése előtt koldulni kezd. Ez bizonyára magyar ember, hadifogoly lehetett, rongyos, koszos, tetves is biztosan, nem jó hozzá közel menni, idegen is, bajt is hozhat, de... éhes. Az öreg sem volt olyan gyanútlan, hogy előbb ne kérdezett volna egyet, s mást, hogy magyar-e, hogy honnan szabadult, és merre tart, így tudta meg, hogy ez a rongyok és szőr alól az ő kenyerére leselkedő idegen tivadari, arra vánszorog. Letörte hát egy nagy és erőteljes mozdulattal a kenyér végét, s hogy azért vár majd érte valamit jutalmat fentről, hozzátette: "Isten nevében!"

Az ismeretlen katona úgy majszolta a friss kenyeret, mint aki leszokott minden szégyenérzetről, nem érdekelte, hogy ki látja, és hogy mit szól, hogy a gyerekek kikacagják, hogy híre megy a viselkedésének esetleg egészen Tivadarig, ő csak tépte és falta a kenyeret. Tudta, a hazatérésig elég lesz már neki, ennek az erejéből még Tarpáig kell eljutnia, s onnan már csak néhány óra járás az édes szülőfalu.

A földeken nem sok embert lehetett látni, két fiatalabb legény jött szembe Tarpa felől, a kellesténél merészebben nekivetkőzve az enyhe időben, felül talán csak vastagabb ing meg mellény volt rajtuk, s ők már a szilveszteri vidámságra hangolódtak. A katona is szívesen levette volna hosszú, rongyos kabátját, mert érezte, hogy a napon, a gyaloglás közben melege van alatta, de félt, hogy még a néptelen úton is meglátja őt valaki, és amit a kabát eltakart, az itt nagyon feltűző lett volna a tiszta, falusi népek között. Még a sapkájától sem mert megszabadulni, mert bár többször kopaszra nyírták a hajukat, hogy a tetvek ellen így védekezzenek, de mióta kiderült, hogy hazaengedik őket, nem sok gondot fordítottak rájuk. Ahogy most szabadon taposta az országút szélét,

A régi kovácműhely romokban

végiggondolta, hogyan is lesz, amikor az asszony előtt le kell vetkeznie, hogy tisztálkodhasson, friss ruhát vehessen, hiszen így a szobáig sem juthat el. Teste minden zuga viszkedett vagy égett, a gyaloglás közben érezte, hogy a lábában egyik fájdalom tompítja a másikat, el sem tudta képzelni, hogyan ölelhetik meg őt övéi, hiszen ezek a patyolat emberek itt kényesek is lehetnek, egyáltalán, ki él még övéi közül? Utolsó erőfeszítései nyögtek ezt a gyaloglást, minden lépést egy új életért, amely feledtetni a régit, mintha nem is lett volna ez a néhány év, a kegyetlenkedés, a fázás, a halottak látványra, az állattá váló ember, akinek hatalma van a másik felett, a keserű álmok, és... és a leggonoszabb emlék... a félelem. Talán ebből lesz legnehezebb a gyógyulás, ezt lesz a legkegyetlenebb magával vinni övéi életébe, hogy hajnalonként ne rettegéssel ébredjen. Pedig biztosan oka is lesz rá, mert itt egy egész ország szenved majd hadifogságban, csak így könnyebb az összetartás, s lesznek titkos, örömteli, reménykedő pillanatok is, hát ezért e sietség most, Szilveszter napján.

Tarpán már minden ismerős volt, az öreg templom, a gémeskutak, az utcák, de

Tivadar hősi halottja

egyre másra az arcok is, ekkor döbbsent rá, hogy nem köszönhet senkit, nem várhat senkitől semmit, ez már a szomszéd falu, ismerősök, rokonok, régi cimborák faluja, akikkel hajdan közösen mentek vásározni, eljártak egymás búcsúiba, lakodalmaiba. Most mégsem ismerheti fel őt senki, mert utána hiába jelenne meg bárhol kimosdottan, csak úgy emlegetnék őt, ahogy először meglátták, amikor még emberi formája is alig volt. Pedig itt olyan közel jött a szeretet tavaszias légköre, innen-onnan még pörköltillat is megcsapta úgy, hogy majd a könnyeit csalta elő, itt jó lett volna első állomásként megmutatkozni, kifakadni, hogy mi mindent élt át, és mi mindenben van túl, de nem tehet. Pedig nem is az ő hibája, miért van az, hogy az embernek mások miatt kell szégyellnie, sőt letagadnia, álcáznia önmagát? Itt még kíváncsibb szemek fürkészték, s ha egy-két régi jó ismerős előtt felfedte volna kilétét, akadhatott volna olyan is, aki befogat, s átviszi őt Tivadarba, hogy még sötétedés előtt megérkezzen. Ő viszont inkább vállalta ezt a hátralévő utat, mert azzal is számolt, hogy a falujába éppen, hogy alkonyat után kell megérkeznie, hogy ott aztán végképp ne láthassa őt senki.

Eltűnődött rajta, talán ez jelzi, hogy ember maradt. Mindenét, a magánál őrzött apróságokat is elvették, az egészségét is megroppantották, nincs már emberi formája sem, bajtársak haltak éhen körötte, vagy valamilyen járvány vagy a hideg, esetleg a bánat vitte el őket, hogy lehet, hogy a büszkesége mégis megmaradt, sőt éppen most növekszik benne, azokon a régi helyeken, ahol tudta magáról, hogy kicsoda, milyen elvei vannak, és mi a hite. Igaz is, mekkora erő volt a hit mindvégig, hogy bár Isten kemény próbát ruházott rá, megtartotta őt. Szólhatott Hozzá, amikor már senkihez sem volt kedve se, ereje se szólani. Mikor is látott templomot utoljára belülről? A napját sem tudja, de most ez nem is fontos, ezután minden visszatér az életébe.

Az egyforma járás fogyasztotta az utat, a szürkület pedig még megengedte, hogy

Az újjáépítés

feltűnjenek a szeme előtt a tivadari háztetők, sőt már az első lámpafények is. Az a homályos, vékony sáv a láthatáron maga volt élet, a boldogság fészke, úgy tűnt, hogy mindenki órá vár, hacsak meg nem gyászolták már azóta, hogy nem jött róla hír. Nem sejtette, hogy a tivadariak gondolatait a háborús, sokszor gyász és reménytelenül hazavárt katonák ejtette sebek mellett most egészen más tartja ébren.

A férfiak estig a gáton dolgoztak, mert abban az évben felfagyott ugyan a Tisza a kemény tél miatt, de akkora hó hullott rá, hogy néhol túlemelkedett a gáton is. Aztán, hogy napokkal ezelőtt jött ez hirtelen, váratlan tavasz, a hó félelmetesen olvadni kezdett, s a belőle hirtelen lezúduló vizet tartotta volna még a töltés, de a nép tudta, a hólé alatt ott él még a jég, és az olvadás eléri azt is, töredezni kezd majd, s ha megindul, könnyen elkezdheti szabdalni a homokzsákokkal megemelt gátat. Ám mégis reménykedtek benne, hogy talán nem így lesz. Vagy legalább a Szilveszter éjszakájuk megmenekül. Hagytak ugyan néhány órát a gáton, de a sötétedéssel a mulatozás is elkezdődött.

Ha a hazatérő hadifogoly Magyar felől közeledett volna, de hát a határtól az éppen ellenkező irány, jobban érzékel-

hette volna szülőfaluja igazi állapotát. Voltak emlékei ifjúkora küzdelmeiről, hogyan dúlt az árvíz háborúként a Tisza menti falvakban, de őt most csak a viszontlátás pillanatainak tervezgetése foglalkoztatta. Úgy történt, ahogy számított rá: sötétedés után lépte át a falu határát. Derűs nap volt ugyan, de így is korán jött a téli sötétség, ő persze nemigen tudhatta, hány óra lehet. A házakból már mulatozás hallatszott, őt viszont a kuttyák ugatták meg, pedig csak szelíd szellő hordhatta el a szagát az ebek orráig. A faluban minden lépés már az otthont jelentette. Valamennyi tornác ismerős volt a sötétben is, noha ő maga is látta, melyek az újjáépült házak. Nehéz volt rokonok portája előtt elmenni úgy, hogy azelőtt ki nem hagyhatott volna egy beköszönést, holnap majd meglepetésszerűen járja végig őket áldást kívánni az újesztendőre, de ma még túl kell élnie ezt a pár lépést, utcasarokról utcasarokra, s közben megküzdeni a könnyekkel, meg hogy a megrendültségről össze ne rogyjon, valahány fa, ház, utcarészlet feltép benne egy régi, kedves emléket. Sőt a rossz ízű események is az otthonosság levegőjét ársztották. Hány lépés is lehet még az út hazáig? Van-e még száz? Él-e otthon mindenki? Várja-e asszonya, reménykedik-e a viszontlátásban? Ma este már bizonyosan nem.

Tivadar hősi halottja

Az első, óvatos mozdulatokra gondolt, ahogy most még az öröme is vigyázni kell, mert tetves, és ki tudja, milyen kórokkal tért haza, de egy dézsa víz majd tovasodor mindent, s emberformája lesz, felismerhető lesz megint, s a nyomasztó éveket is kialussza az első itthon töltött éjszakával.

"Azok ott már a mi házunk fényei lehetnek" - gondolta, de amint lépteit szaporítani kezdte, egyszer csak a mindenfelől érkező mulatozók hangját valami repesztő jajveszékeltés múlta fölül. Recsegő hangzavar áradt végig az utcákon, jégtáblák házfala, tetőgerendák ropogtak, asszonyok sikítottak, s ő maga is a sötétben az út végén egy foltos, fekete folyamot látott maga felé rohanni, de ugyanez az ár borította el hihetetlen gyorsasággal a kerteket is előtte. Aztán érezte, hogy elnyűtt bakancsát is jég hideg víz önti el, s mindez olyan gyorsan tört rá és az egész falura, hogy nem is volt ideje felocsúdni előző gondolataiból. Látott ő már árvizet, gátszakadást Tivadarban, de ez most más-milyen volt, ez jégtáblákat sodort, veszett sebesen, azok meg kaszaboltak, amit értek. Megiramodott volna övéi mentésére, de mellette megroppant egy régebbi parasztház, s egy asszony rángatta kívülről az ajtót, de az beszorult az alakját vesztett ajtófélfába.

- Kicsinyeim! Kicsikéim! Jaj nekem bent ragadtak a gyerekeim, segítség!

A katona kitepte a fakaput, odarohant, aztán rántott egyet tokostul az ajtón is, ettől a tető még lejjebb rogyant, az ár már combig ért, a hideg vízre ébredő kisgyerekek sírtak, jajgattak. Egy négyéves-féle kislány és egy hat év körüli kisfiú lehetett. Letépte a katonakabátját, s annak még szárazon maradt részébe összefogta a két kisembert és kiadta őket az egyre dőlő ajtóréson át az anyjuknak, aki hálálkodva átvette a gyerekeit, és rohanni kezdett velük a jeges vízben. Amint ő maga utánuk akart lépni, egy sodródó jégtábla a lábának csapódott, aztán tovább az ajtókeretnek, amely hatalmas recsenéssel gerendái közé szorította a menekülő férfit. Irgalmatlan fájdalmat érzett a lábában, ordított is talán, de az is csak a hangzavart növelte, próbálta kezeivel szétfeszíteni a gerendákat, de a tető egyre jobban rájuk nehezedett. Egy idő után aztán elhagyta minden ereje, érezte, ahogy a tetőzet a földig borul, ekkor szétnyíltak ugyan az ajtókeret darabjai, de ő már nem tudott felegyenesedni. A víz sebesen, erőszakosan sodorta, már nem tudta, hogy alul utca, kert, vagy egy-egy ház romja lehet-e, a szembejövő jégtáblák döngették, kaszabolták testét, de ő már csak annyit érzett, hogy hideg van, sötét, és megemésztíti őt a fájdalom, végül még egy-egy villanás a kétségbeesett faluból, aztán minden érzés és fény kihuny.

Találtak holttesteket erre is, arra is a retentő szeméttel, hordalékkal, dögvésszel visszavonuló Tisza mentén, de volt, akit annyira szétzúzott a jég s a sodrás, hogy nem volt azonosítható. Egy asszony éveken át mesélte a faluban, hogy az ő gyerekeit egy ismeretlen, rémes kinézetű, szőrös, rongyos katona mentette meg, de többnyire kissé zavarodottnak hitték, aki a sötétben és a rémületben össze-vissza láthatott mindent.

Közben szomorú ünnepségre készült a nagy veszedelemből kinövekedett Tivadar, elkészült a falu első, második világháborús hőseinek emlékműve. Gyülekezett a nép, díszhelyet kaptak a hősi halottak családjai, s az ünnepi beszédet egy történelemtanár tartotta, aztán a falu elöljárói közül valaki felolvasta név szerint is a halottak, eltűntek sorát. Keserves sírás fogadta a neveket mindenfelől, de mindenki beletörődött, hogy nincsenek már ismeretlen hadifoglyok, aki előkerülhetett, elő is került, a többieket méltó gyász és tisztelet illeti.

Soha, senki nem tudta meg, hogy az emlékművön szereplő nevek viselői közül ki volt az a hajdani a katona, akit lépések választottak el az otthonától 1947 Szilveszter estéjén, de két kisgyermek megmentése közben halt igazi hősi halált Tivadar aznapi nagy háborújában a legnagyobb ellenség, a jeges árvíz elleni harcban.

Tivadar gasztronómiában jeleskedett a gyarmati vigasságokon

A pályázatokról

Ívóvízminőség-javító program II. ütem elindítása

döntés később

Működésképtelen önkormányzatok támogatása 3. ütem

1.400.000.-

Virágos Magyarországért

oklevél

Természeti értékekre alapozott turisztikai fejlesztések a Szatmár- Beregi Natúrpark területén - 9 településsel közösen - 2. forduló beadása

514.307.688.-

Integrált Községi Szolgáltató Tér kialakítása

2. forduló beadása -

49.274.933.-döntés később

Tivadar település belvízrendezése **63.070.125.-döntés később**

Tivadar településképe javítása

30.745.430.-

ÚJ FALUGONDNOKI BUSSZAL GAZDAGODOTT TELEPÜLÉSÜNK

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében az FVM kistérségi közösségi közlekedési fejlesztések támogatására kiírt pályázatán még 2008-ban 6.643.000.- vissza nem térítendő támogatásban részesült önkormányzatunk. Az elnyert pályázati összeget falugondnoki busz cseréjére fordíthattuk. A korábban üzemeltetett kisbuszt 2,9 millió forintért értékesítettük. Az értékesítésből származó árbevétel - kiegészítve 400 ezer forinttal - biztosította a saját erőt.

A korszerű, minden igényt kielégítő, mozgáskorlátozottak szállítására is alkalmas 8+1 személyes PEUGEOT BOXER oldalain az ÚMVP arculati elemeinek felhelyezése is megtörtént.

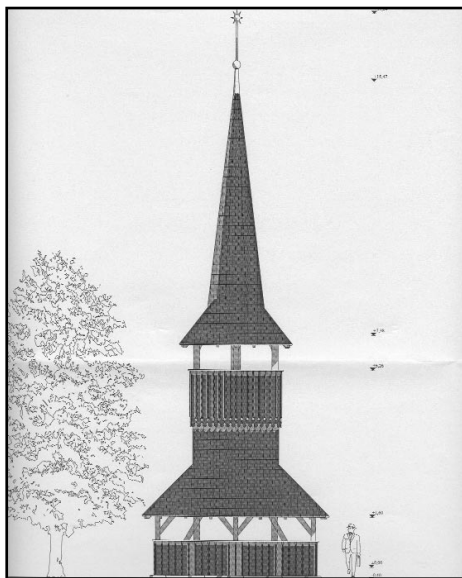
A mikrobusz cseréje nagymértékben hozzájárul településünk esélyegyenlőségének növeléséhez, a lakosság életfeltételeinek javításához.

Megújul a faluközpont

Kitűnően szerepelt településünk az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) III. intézkedéscsoportjának keretében kiírt pályázatainak. A támogatások a kistelepülések megújítására, a védett épületek helyreállítására, a turisztikai tevékenység ösztönzésére, valamint mikrovállalkozások létrehozására és fejlesztésére vehetők igénybe.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal döntése értelmében két magánvállalkozás, valamint önkormányzatunk közel 110 millió forint fejlesztést valósíthat meg az elkövetkező két évben. E program keretében, mintegy 31 millió forint értékben megtörténik a polgármesteri hivatal épületének teljes külső felújítása, megvalósul az üdülőterületre vezető út melletti park rehabilitációja, valamint a park közepén felépül az 1937-ben lebontott faharangláb, mely-

Harangláb látványterve

nek rekonstrukciója jelenleg a nyíregyházi falumúzeumban látható.

Filmbemutató Tivadarban

Tivadarban, a Ház az Élő Vízhöz Református Üdülőközpontban június 25-én

filmbemutatót tartott Erich Preisig egy Svájci természetfilmes. Két film vetítésére került sor, elsőként "Magyarország Európa természeti csodája", ezt követően pedig a "Tiszavirágzásról" láthattunk érdekes felvételeket, amely 2003 és 2007 év között készült a Tisza felső szakaszánál, valamint Tivadarnál. A csodálatos film felejthetetlen képeket mutatott a látványos kérészrajzásról, valamint dokumentálta a fejlődési stádiumokat a víz alatti folyópart U-alakú járataiban élő lárvától kezdődően a kifejlett tiszavirágig. A különleges felvételek készítésének sikere nem utolsó sorban külön erre a célra készített víz alatti kamera-háznak köszönhető.

Tanévkezdési támogatás

Az elmúlt évekhez hasonlóan önkormányzatunk ismét támogatta a 2009-2010-es tanév iskolásait, diákjait.

Az **általános iskolások** ingyen jutottak hozzá a tankönyvekhez, illetve füzetcsomagokhoz.

A **középiskolások** egységesen, egyszeri 15.000, a felsőfokú intézmények hallgatói egyszeri 20.000 Ft. összegű iskolakezdési támogatásban részesültek.

PINDÚR-PANDÚR

A tivadari és kisari gyerekek május 29-én második alkalommal vettek részt a Nemzedékek Biztonságáért Közhasznú Alapítvány szervezésében Budapesten megrendezésre kerülő országos PINDÚR-PANDÚR ki- mit tud MINI-KRESZ csapatversenyen.

Méltán lehetünk rájuk büszkék, hiszen 1300 gyermekből hat óvodai ill. hat iskolai csapat részesült külön jutalomban, azaz holtversenyben maximális ponttal első helyezést értek el.

A csapat tagjai: Lengyel Laura, Siti Boglárka, Horváth Attila, Korponai Félix és Paládi Sándor.

